



ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro



Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare

TRIBUNALUL BOTOȘANI

DOMNULE PREȘEDINTE,

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 38509 / 17 NOV 2025

Instituția Avocatul Poporului, cu sediul în str. George Vraca nr. 8, sector 1, mun. București, Cod de înregistrare fiscală 9766550, telefon: 021-312.71.01, fax: 021-312.49.21, www.avpoporului.ro, e-mail: avp@avp.ro, reprezentată legal prin Avocatul Poporului, doamna Renate Weber,

în numele și pentru doamna _____, cu domiciliul în _____, jud. Botoșani, identificat prin _____, eliberat la data de _____ de S.P.C.L.E.P. Botoșani, în calitate de petentă, și Sindicatul „Impact” Botoșani (organism social interesat), cu sediul în Str. Maxim Gorki, nr. 4, mun. Botoșani, jud. Botoșani, e-mail: sindicatulimpact@yahoo.com, reprezentat legal prin doamna președinte Camelia Socianu, în calitate de petenți,

în contradictoriu cu

Consiliul Local al Municipiului Botoșani, cu sediul în Piața Revoluției, nr. 1, mun. Botoșani, jud. Botoșani, reprezentat prin domnul președinte de ședință Marian Murariu,

în temeiul art. 1 alin. (1) și (2), art. 15 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborat cu art. 1 alin. (3), art. 2 alin. (1) lit. s), art. 8 alin. (1), art. 11 alin. (1) și (3), art. 13, art. 18 alin. (1)-(3) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, art. 50 din Constituție, art. 23 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulăm prezenta

CERERE DE CHEMARE ÎN JUDECATĂ

prin care solicităm ca prin hotărârea pe care o veți pronunța să admiteți acțiunea astfel cum a fost formulată și, în consecință:

- să anulați dispozițiile art. 1 și art. 2 din Anexa la Hotărârea Consiliului Local Botoșani nr. 187/12.05.2025 pentru aprobarea Metodologiei acordării gratuitității la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață beneficiarilor prevăzuți de art. 23 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și
- să obligați Consiliul Local al Municipiului Botoșani la emiterea unei hotărâri privind modalitatea de acordare a gratuitității transportului urban pentru persoanele beneficiare ale Legii nr. 448/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare, și cuantumul acesteia, cu respectarea prevederilor art. 23 alin. (3) și (5) și art. 1 - art. 2 din Instrucțiunile privind legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață pentru persoanele cu handicap și modelul acesteia, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Handicap nr. 62/2007, având în vedere următoarele

MOTIVE:

I. Scurt istoric al situației de fapt

Prin petiția nr. 19488/2025, Sindicatul „Impact” Botoșani – organizație ce reprezintă interesele asistenților personali din județul Botoșani – a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la nerespectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și ale însoțitorilor/asistenților personali privind gratuitatea la transportul urban cu mijloacele de transport în comun de suprafață în Municipiul Botoșani. Sindicatul a semnalat faptul că, începând cu luna martie 2025, operatorii de transport urban din Botoșani nu mai recunosc legitimațiile emise de către Direcția de Asistență Socială Botoșani și din alte județe, în pofida faptului că **art. 23 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conferă valabilitate națională acestor legitimații și obligă regiile de transport local să le recunoască.**

Sindicatul a arătat că această situație afectează atât persoanele cu handicap grav sau accentuat, cât și asistenții personali ori însoțitorii acestora, inclusiv din alte județe care tranzitează municipiul.

De asemenea, situația de fapt este confirmată și de sesizarea unei mame-asistent personal, doamna , domiciliată în , care a relatat că în data de 05.06.2025 a fost obligată să coboare din autobuz, fiindu-i comunicat că **legitimația de călătorie nu mai este recunoscută de operator.** Petenta a transmis copii ale legitimațiilor refuzate, iar incidentul semnalează refuzul autorităților de a respecta și aplica dispozițiile art. 23 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

II. Demersurile și constatările Avocatului Poporului ca urmare a controlului realizat în cauză

Ca urmare a petiției formulate de Sindicatul „Impact” Botoșani, instituția Avocatul Poporului a sesizat Primăria Municipiului Botoșani și Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială Botoșani, solicitând clarificări privind modalitatea de aplicare a prevederilor art. 23 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește recunoașterea legitimațiilor de transport pentru persoanele cu handicap și însoțitorii acestora la nivel local.

Primăria Municipiului Botoșani a transmis instituției Avocatul Poporului răspunsul înregistrat cu nr. 27022/2025, în care precizează că, încă din anul 2007, Direcția de Asistență Socială Botoșani eliberează legitimații de gratuitate la transportul urban de suprafață persoanelor eligibile cu domiciliul în municipiu, în conformitate cu art. 23 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În perioada anterioară lunii mai 2025, nu au fost înregistrate petiții sau reclamații referitoare la modalitatea de eliberare, valabilitatea sau frecvența acestor documente, iar beneficiarii nu au solicitat modificarea metodologiei.

În prezent, conform evidențelor D.A.S. Botoșani, aproximativ 634 de persoane din categoriile prevăzute de lege, care beneficiază de gratuitate la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață, asigurat de S.C. Eltrans S.A. și S.C. Microbuzul S.R.L. Aceștia au beneficiat până în luna mai 2025 de abonamente eliberate în baza anexei la Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Botoșani nr. 75/2021.

Primăria precizează, totodată, că **Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu conține dispoziții care să oblige unitățile administrativ-teritoriale să acorde gratuități persoanelor cu handicap sau însoțitorilor acestora care nu domiciliază sau nu au reședința în U.A.T.-ul respectiv, ci doar stabilește categoriile de beneficiari.** În acest context, autoritatea locală arată că, anterior hotărârii adoptate în luna mai 2025, Sindicatul „Impact” fusese deja informat că beneficiarii trebuie să aibă domiciliul sau reședința în municipiu pentru a beneficia de gratuitate.

În raport de situația de fapt expusă și în urma controlului realizat în cauză, având în vedere dispozițiile art. 1 și art. 2 din Anexa la Hotărârea Consiliului Local Botoșani nr. 187/12.05.2025, **prin care se instituie o obligație suplimentară în sarcina persoanelor eligibile cu domiciliul sau reședința în Municipiul Botoșani pentru obținerea unui abonament exclusiv doar pentru un singur operator de transport, în contradicție cu dispozițiile exprese ale legislației primare, respectiv, Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare,** apreciem că, în acest caz, sunt incidente prevederile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, și art. 13 și art. 81 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

III. Argumentele de drept aduse în susținerea cererii de chemare în judecată, formulate de către Avocatul Poporului, în numele și pentru petenți

Legiuitorul primar a reglementat, prin dispozițiile art. 23 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în mod expres și neechivoc, dreptul persoanelor cu handicap grav și accentuat, precum și al însoțitorilor și asistenților personali ai acestora, la transport urban gratuit, drept exercitabil prin simpla deținere a unei legitimații eliberate în condițiile legii.

Textul legal prevede că: „(1) Persoanele cu handicap grav și accentuat beneficiază de gratuitate pe toate liniile la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață și cu metroul. (...) (3) **Legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață este valabilă pe întreg teritoriul al țării, fiind recunoscută de toate regiile de transport local, și este eliberată de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, costurile fiind suportate din bugetele județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București. (4) Sumele aferente dreptului prevăzut la alin. (1) și (2) se asigură din bugetele locale. (5) **Modalitatea de acordare a gratuității și cuantumul acesteia se stabilesc prin hotărâre a consiliilor locale.**”.**

În aplicarea cadrului primar legal, Ordinul nr. 62/2007 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață pentru persoanele cu handicap și modelul acesteia, emis de către Președintele Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, a consacrat legitimația ca document standard de călătorie pentru persoanele cu handicap.

Art. 1 alin. (1) din acest act normativ prevede că: „(1) **Pentru a putea circula gratuit, pe întreg teritoriul țării, persoanele cu handicap se vor legitima cu un document standard eliberat de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, denumit Legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață, denumită în continuare legitimație. (...)**”. De asemenea, se reține la art. 2 alin. (2) din Instrucțiunile menționate că „**Legitimația este nominală, netransmisibilă și este valabilă pe perioada de valabilitate a documentului de încadrare în grad de handicap.**”.

Rezultă, așadar, că norma primară, precum și legislația subsecventă de nivel național, garantează un drept exercitabil în mod direct, unitar, fără impunerea unor formalități locale suplimentare și fără ca autoritățile locale să poată limita valabilitatea dreptului, aria teritorială sau operatorii de transport la care acesta poate fi exercitat.

În acest context, pentru aducerea la îndeplinire a normelor precitate, Consiliul local al Municipiului Botoșani a adoptat Hotărârea nr. 187/12.05.2025 pentru aprobarea Metodologiei acordării gratuitatii la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață beneficiarilor prevăzuți de art. 23 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 1 din Anexa la Hotărârea Consiliului local al Municipiului Botoșani nr. 187/12.05.2025 identifică destinatarii actului normativ local, **limitându-i la persoanele care au domiciliul sau reședința pe raza municipiului Botoșani.**

Art. 2 din aceeași Anexă **instituie însă o procedură suplimentară, impunând eliberarea lunară a unui abonament, stabilind o valabilitate de cel mult 6 luni de la data eliberării și limitând beneficiul gratuității la un singur operator de transport, în baza unei opțiuni exprimate de beneficiar.**

Astfel, se prevede că: „Art. 2. (1) **Eliberarea abonamentelor se va face lunar de către persoana responsabilă din cadrul DAS Botoșani, numai la solicitarea categoriilor de persoane enumerate mai sus sau a reprezentanților legali ai acestora, în intervalul de timp cuprins între ziua de 25 a lunii curente și ziua de 5 a lunii următoare, pentru luna următoare. (2) La eliberarea abonamentelor se verifică valabilitatea certificatului de încadrare în grad de handicap, a legitimației de însoțitor și a actelor de identitate. (3) Abonamentele sunt valabile până la data expirării valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, dar nu mai mult de 6 luni de la data eliberării. (4) Beneficiarii au obligația de a prezenta la Direcția de Asistență Socială Botoșani certificatul de încadrare în grad de handicap nou emis în termen de 15 zile de la data primirii acestuia, în vederea eliberării unui nou abonament. (5) Persoanele eligibile vor beneficia, în baza propriei opțiuni exprimate la completarea cererii, de un singur abonament valabil pentru unul din operatorii de transport.**”.

Prin aceste dispoziții, se instituie o obligație suplimentară în sarcina persoanelor beneficiare, constând în obținerea unui abonament distinct, ce nu este prevăzut de legislația națională, a cărui valabilitate este limitată la o perioadă de maximum șase luni, indiferent de durata certificatului de încadrare în grad de handicap, și care, în mod nejustificat, este valabil exclusiv pentru un singur operator de transport.

O asemenea condiționare restrânge în mod direct exercitarea dreptului la transport urban gratuit, astfel cum acesta este reglementat prin art. 23 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și prin Instrucțiunile aprobate prin Ordinul nr. 62/2007, adăugând la lege și modificând substanța dreptului conferit de legiuitor.

Un act normativ, emis de un organ al administrației publice locale, în executarea unei legi, nu poate modifica sau completa o normă juridică superioară.

În acest sens sunt și dispozițiile art. 13 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la integrarea proiectului de act normativ în ansamblul legislației, care prevede că „*Actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care: a) proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune; b) proiectul de act normativ, întocmit pe baza unui act de nivel superior, nu poate depăși limitele competenței instituite prin acel act și nici nu poate contraveni principiilor și dispozițiilor acestuia; (...)*”, precum și art. 81 referitoare la subordonarea față de actele de nivel superior, care prevede că „*(1) La elaborarea proiectelor de hotărâri, ordine sau dispoziții se va avea în vedere caracterul lor de acte subordonate legilor, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului și altor acte de nivel superior. (2) Reglementările cuprinse în hotărârile consiliilor locale și ale consiliilor județene, precum și cele cuprinse în ordinele prefectilor sau în dispozițiile primarilor nu pot contraveni Constituției României și reglementărilor din actele normative de nivel superior.*”.

Introducerea unui mecanism local paralel, bazat pe eliberarea lunară a unor abonamente diferite de legitimația națională, constituie o deturnare evidentă a scopului urmărit de legiuitorul primar, acela de a asigura exercitarea neîngrădită și lipsită de formalități administrative a dreptului la gratuitate în transportul urban, pentru facilitarea integrării sociale a persoanelor cu handicap.

Mai mult, aceste dispoziții se aplică exclusiv persoanelor care au domiciliul sau reședința pe raza municipiului Botoșani, ceea ce conduce la o fragmentare teritorială a aplicării legii și la crearea unor diferențe nejustificate între beneficiarii aceluiași drept, în funcție de județul de domiciliu. Prin aceasta, este golită de conținut norma prevăzută de art. 23 alin. (3) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ce consacră valabilitatea națională a legitimației și obligația tuturor operatorilor de transport de a o recunoaște.

Autoritatea locală poate stabili, în virtutea art. 23 alin. (5) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, modalitatea financiară de acordare a gratuității, dar nu poate introduce condiții de fond care să afecteze însăși existența sau exercitarea dreptului conferit prin lege. În schimb, ~~legiuitorul primar a urmărit garantarea accesului direct și neîngrădit la transportul urban gratuit, iar nu instituirea unor proceduri restrictive, ce golesc de eficiență și utilitate dreptul consacrat la nivel național.~~

În aceste împrejurări, vă rugăm să constatați că dispozițiile criticate, ce reglementează introducerea unor proceduri locale suplimentare, neprevăzute de legea primară, contravin principiului ierarhiei și forței juridice a actelor normative, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție și art. 13 și art. 81 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și dispozițiilor primare exprese prevăzute de art. 23 alin. (3) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În concluzie, având în vedere motivele expuse mai sus, **vă rugăm să admiteți cererea de chemare în judecată astfel cum a fost formulată.**

IV. Aspecte privind citarea părților și comunicarea actelor de procedură

În ceea ce privește procedura de citare în acest dosar, menționăm că aceasta se va efectua exclusiv față de:

- **doamna** _____, cu domiciliul în _____, i, jud. Botoșani, identificat prin _____ eliberat la data de _____ de S.P.C.L.E.P. Botoșani, în calitate de petentă, și

- **Sindicatul „Impact” Botoșani**, organism social interes, cu sediul în Str. Maxim Gorki, nr. 4, mun. Botoșani, jud. Botoșani, e-mail: sindicatulimpact@yahoo.com, reprezentat legal prin doamna președinte Camelia Socianu, în calitate de petent,

în conformitate cu dispozițiile art. 1 alin. (3) teza ultimă din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, care dispun în mod expres că petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate: „*Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate. Dacă petiționarul nu își însușește acțiunea formulată de Avocatul Poporului la primul termen de judecată, instanța de contencios administrativ anulează cererea.*”.

În drept,

Înțelegem să ne întemeiem cererea de chemare în judecată pe dispozițiile art. 1 alin. (1) și (2), art. 15 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborat cu art. 1 alin. (3), art. 2 alin. (1) lit. s), art. 8 alin. (1), art. 11 alin. (1) și (3), art. 13, art. 18 alin. (1)-(3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, art. 23 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul președintelui Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Handicap nr. 62/2007, precum și pe celelalte dispoziții indicate mai sus.

Probe,

În dovedirea celor susținute în cererea de chemare în judecată, **solicităm încuviințarea administrării probei cu înscrisuri**, pe care o considerăm pertinentă, concludentă și utilă soluționării cauzei, precum și de orice alt mijloc de probă admis de lege, care se va dovedi ulterior necesar, util și pertinent în prezenta cauză.

În susținerea cererii, în cadrul probei cu înscrisuri, **anexăm în copie certificată, înscrisurile identificate conform opisului întocmit în acest sens.**

Solicităm judecarea prezentei cauze și în lipsa părților, în temeiul art. 223 alin. (3), coroborat cu art. 411 alin. (1) pct. 2 teza finală din Codul de procedură civilă.

Depunem prezenta cerere de chemare în judecată în 2 (două) exemplare, în original, împreună cu înscrisurile anexate, în copie certificată, unul pentru instanță și restul pentru comunicare către părți.

Avocatul Poporului,
RPW
Renate WEBER



București, 17.11.2025

DOMNULUI PREȘEDINTE AL TRIBUNALULUI BOTOȘANI

